

§16b-miljøtilladelse på husdyrbruget på adressen Vester Vejrupvej 7, 6893
26-01-2026

Returadresse
Land, By og Kultur – Land og Vand
Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing

Sagsbehandler
Karl Emil Hjorth Karlsson
Direkte telefon
9974 1527
E-post
karl.karlsson@rksk.dk

Dato
26-01-2026
Sagsnummer
25-022933

Ejer af husdyrbruget på
Vester Vejrupvej
6893 Hemmet

Miljøtilladelse

gældende for husdyrbruget på adressen

Vester Vejrupvej 7

6893 Hemmet

Virksomhedens art:

Landbrug med kvæg

Matrikel nr.:

10a m.fl., Viumgård Hgd., Sdr. Vium

Betegnelse:

Husdyrbrug omfattet af §16 b i husdyrbrugsloven

Tilsynsmyndighed:

Ringkøbing-Skjern Kommune

Kvalitetssikret af:

Poul Bennetzen

Indholdsfortegnelse

Stamblad:	4
Oplysninger om husdyrbruget:	4
Meddelelse af miljøtilladelse	5
Baggrund og kort resumé	5
Biaktiviteter	6
Samdrift	6
Afgørelsen	6
Vilkår for miljøtilladelse	7
Generelt	7
Nye og renoverede stalde	8
Nye opbevaringsanlæg	8
Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier	9
Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand	11
Beskyttelse i forhold til naboer	12
Uheld og risici	13
Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi	13
Ophør	13
Formalia	14
Lovgrundlag	14
Høring og offentliggørelse	14
Klagevejledning	15
Udnyttelse og kontinuitet	16
Miljøvurderingen	17
Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.	17
Beskrivelse af husdyrbruget	17
Lokalisering	22
Forbudszoner	22
Afstandskrav	23
Beskyttelseslinjer	23
Samlet vurdering af lokalisering	23
Påvirkning af landskab	24
Samlet vurdering af påvirkningen af landskab	25

Påvirkning af vilde planter og dyr.....	25
Ammoniakpåvirkning af natur.....	25
Påvirkning af bilag IV-arter.....	29
Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr	32
Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand.....	32
Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand.....	37
Påvirkning af naboer	37
Lugt	37
Støj og rystelser.....	41
Lys.....	42
Fluer og skadedyr.....	42
Støv.....	43
Transport.....	43
Samlet vurdering af påvirkning af nabogener.....	45
Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik).....	45
Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen.....	45
Alternative løsninger	48
0-alternativ.....	48
Egenkontrol.....	49
Konklusion	49
Bilag 1: Bygningsoversigt.....	50
Bilag 2: Afløbsplan	51
Bilag 3: Adresser inden for konsekvensradius.....	52
Bilag 4: Natur	53
Bilag 5: Plan over produktionsarealer og staldsystemer	55

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	Ejer af husdyrbruget på adressen Vester Vejrupvej 7 6893 Hemmet
Bedriftens adresse	Vester Vejrupvej 7 6893 Hemmet
Bedriftens miljøkonsulent og ansvarlige for miljøkonsekvensrapporten.	SAGRO I/S Louise Spanggaard Jakobsen Majsmarken 1, 7190 Billund Telefon: 96296639 E-mail: loj@sagro.dk
Kommune	Ringkøbing-Skjern Kommune
Ejendomsnummer (BFE)	9583812
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af § 16b i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug
Ansøgning nr.	253031 indsendt d. 16-10-2025, ver. 3

Oplysninger om husdyrbruget:

Stalde og produktioner:

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem
Stald 1	2174	892	Flexgruppe: alle kvæg	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
		Nye produktionsarealer i Stald 1		
		600	Flexgruppe: Alle kvæg	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb
		8	Flexgruppe: alle kvæg	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
Stald 2	966	544	Flexgruppe: alle kvæg	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
Stald 3	293	93	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse
Nye Staldafsnit				
Fast plads til kalve	655	150	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse
Ny stald med dybstrøelse	306	300	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen	
Alle kvæg: Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	Alle kvæg: Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb
Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb
	Alle kvæg: Dybstrøelse
	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse

Opbevaringslagre

Navn	Lagertype	Størrelse (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Miljøteknologi
Eksisterende opbevaringslagre				
Gyllebeholder 3	Flydende	615	152	-
Gyllebeholder 4	Flydende	1600	379	.*
Gyllebeholder 5	Flydende	2400	585	.*

*Der gives med denne tilladelse mulighed for teltoverdækning af Gyllebeholder 4 og 5 som et frivilligt tiltag.

Navn	Lagertype	Størrelse (m ²)	Gødningstype	Gødningsandel i m ²
Eksisterende opbevaringslagre				
Møddingsplads	Fast	73	Kvæg, heste får og geder	73 (100%)
Eksisterende plansilo	Ensilage	1100	-	-
Nye opbevaringslagre				
Ny plansilo	Ensilage	444	-	-

Meddelelse af miljøtilladelse

Baggrund og kort resumé

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 16. oktober 2025 en ansøgning om miljøtilladelse af husdyrbruget beliggende på adressen Vester Vejrupvej 7, 6893 Hemmet.

Der er tidligere meddelt miljøtilladelse til husdyrbruget på Vester Vejrupvej 7, 6893 Hemmet i henhold til husdyrbrugsloven §12.

Kort resumé

Ansøgningen om miljøtilladelse omfatter hele husdyrbruget, en udvidelse af husdyrbrugets produktionsarealer i eksisterende staldbygninger med i alt 913 m², samt opførelse af en fast plads til kalvehytter på 655 m² hvoraf 150 m² anvendes som produktionsareal, og en ny plansilo på 12 x 37 meter. Pladsen til kalvehytter og den nye plansilo opføres i tilknytning til de eksisterende bygninger.

Der søges desuden om tilladelse til teltoverdækning af to af ejendommens tre gyllebeholdere, som et frivilligt tiltag.

Biaktiviteter

Ingen.

Samdrift

Ansøger ejer eller driver ikke andre ejendomme med husdyrproduktion.

Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed miljøtilladelse til husdyrbruget på ejendommen matr.nr. 10a m.fl., Viumgård Hgd., Sdr. Vium beliggende på adressen Vester Vejrupvej 7, 6893 Hemmet. Afgørelsen meddeles i medfør af § 16b i Husdyrbrugsloven og på de angivne vilkår.

Miljøtilladelsen gælder hele husdyrbruget og omfatter en udvidelse af produktionsarealet med i alt 913 m² i eksisterende bygninger på husdyrbruget, opførelse af en fast plads til kalvehytter på 655 m² hvoraf 150 m² anvendes som produktionsareal, en ny plansilo på 12 x 37 meter, og mulighed for teltoverdækning af gyllebeholder 4 og 5.

Miljøtilladelsen gælder hele husdyrbruget og omfatter følgende produktionsarealer i eksisterende bygninger:

Staldnavn	Dyretype og staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Stald 1	Flexgruppe: Alle kvæg, sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	892
	Flexgruppe: Alle kvæg, fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	600
	Flexgruppe: Alle kvæg, sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	8
Stald 2	Flexgruppe: Alle kvæg, sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	544
Fast plads til kalve	Flexgruppe: Alle kvæg, dybstrøelse	150
Stald 3	Flexgruppe: Alle kvæg, dybstrøelse	93
Nyt staldområde med dybstrøelse	Flexgruppe: Alle kvæg, dybstrøelse	300
	I alt	2587

Afgørelse om miljøtilladelse sker på baggrund af ansøgning skema nr. 253031, indsendt den 16. oktober 2025, version 3.

Afgørelsen om miljøtilladelse af husdyrbruget Vester Vejrupvej 7 meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet, uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Der gøres opmærksom på, at alle ændringer af eksisterende afløb som udgangspunkt skal godkendes.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning, skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der gøres hermed opmærksom på, at miljøtilladelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, eller dispensation efter anden lovgivning, herunder Museumsloven. Eventuelt byggeri/ombygning må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Forholdet til museumsloven

Der gøres opmærksom på, at sten og jorddiger, der er omfattet af bestemmelserne i Museumsloven §29a, ikke må beskadiges eller sløjfes uden dispensation fra Ringkøbing-Skjern Kommune.

Der foreligger særlige regler for jordbearbejdning omkring gravhøje bl.a. må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) inden for en afstand af 2 meter fra højens yderste kant jf. §29 f i museumsloven.

Information om diger og gravhøje kan findes på www.miljoeportal.dk.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

Vilkår for miljøtilladelse

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel, ikke nævnt i denne miljøtilladelse. Miljøtilladelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af miljøtilladelsen.
- 2) Tilladelsen skal være udnyttet inden 6 år fra afgørelsen er meddelt. Hvis tilladelsen kun bliver delvist udnyttet bortfalder den del der ikke er udnyttet.
- 3) Udnyttelse anses for, at foreligge når byggeriet faktisk er afsluttet eller ved konstatering af, at det der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført. Se i øvrigt afsnit om udnyttelse og kontinuitet i Formalia.
- 4) De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 5) Drifts-, indretnings-, eller bygningsmæssige ændringer, skal anmeldes til kommunen inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse/renovering

kan ske indenfor rammerne af denne miljøtilladelse.

Nye og renoverede stalde

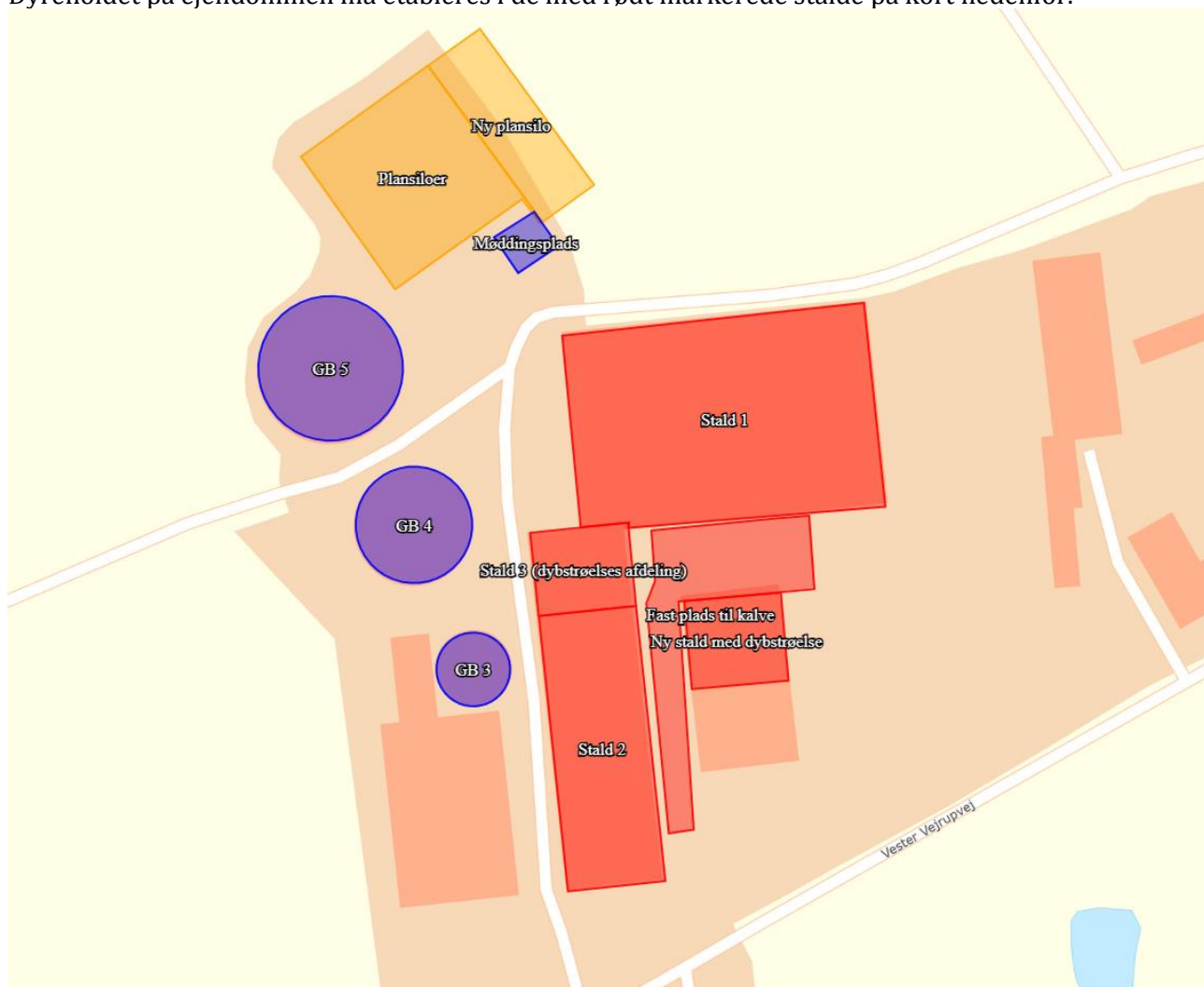
- 6) Der må opføres et nyt produktionsareal på 600 m² i Stald 1. Arealet skal etableres med fast drænet gulv med skraber og ajle afløb, til flexgruppe: alle kvæg.
- 7) I det eksisterende produktionsareal på 892 m² med sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) til flexgruppe: alle kvæg, må produktionsarealet udvides med 8 m², ved fjernelse af enkelte sengebåse midt i stalden, som det fremgår af bilag 5.
- 8) Der må opføres en fast plads til kalve på 655 m², hvoraf produktionsarealet udgør 150 m².
- 9) Produktionsarealet i Stald 3 må udvides fra 88 til 93 m², og den tilladte dyregruppe for arealet ændres fra kalve (under 6 mdr.) til flexgruppe: alle kvæg.
- 10) Der må opføres et nyt produktionsareal på 300 m² i eksisterende maskinhus. Arealet etableres med dybstrøelse, til flexgruppe: alle kvæg.

Nye opbevaringsanlæg

- 11) Der må etableres en ny plansilo på 444 m². Pladsen skal placeres som fremgår af kortet i vilkår 12.

Godkendte stalde, produktioner og miljøteknologier

12) Dyreholdet på ejendommen må etableres i de med rødt markerede stalde på kort nedenfor.

- 13) I stalde med dyrehold skal dyretype og staldkategori på arealer der anvendes til produktion være i overensstemmelse med oversigten nedenfor.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Produktionsareal (m ²)	Dyretype	Staldsystem
Stald 1	2174	892	Flexgruppe: Alle kvæg	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
		Nye produktionsarealer i Stald 1		
		600	Flexgruppe: Alle kvæg	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb
		8	Flexgruppe: Alle kvæg	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
Stald 2	966	544	Flexgruppe: Alle kvæg	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)
Stald 3	293	93	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse
Nye Staldafsnit				
Fast plads til kalve	655	150	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse
Ny stald med dybstrøelse	306	300	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse

- 14) Hvis det etableres teltoverdækning på gyllebeholdere 4 og/eller 5, skal den drives som anført i nedenstående tabel:

Enhed	Driftsvilkår teltoverdækning
Teltoverdækning	Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Det kan accepteres, at teltoverdækningen står åben i forbindelse med tømning og udbringning i en sammenhængende periode når der køres gylle ud. Umiddelbart efter endt omrøring og udkørsel skal teltoverdækningen lukkes. Skader på den faste overdækning skal repareres straks, således at overdækningen altid er helt tæt. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der inden to hverdage efter skadens opståen indgås aftale om reparation. Kommunen underrettes straks herom. Pumpning af gylle til gyllebeholder med teltoverdækning skal ske via et dykket indløb, eller lignende, således at gyllen ikke "plaskes" ned i beholderen. Indløbet skal sikres mod tilbageløb. Påfyldning i gyllebeholderen via lastbil skal ske via fyldestuds: Flydelag må ikke brydes i forbindelse med påfyldning.

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand

- 15) Der skal til beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand træffes foranstaltninger som anført i tabellen nedenfor.

Vask af maskiner	Vask af landbrugsmaskiner og husdyrtransporter skal ske på vaskeplads med fast bund og bortledning af vaskevandet til opsamlingsbeholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske på udbringningsarealerne.
Rengøring af arealer	Affald, foderrester, gødningsspild mv. skal fjernes fra befæstede arealer, som har afledning af overfladevand til nedsivning eller recipient.
Vedligeholdelse af anlæg	Afløb, beholdere, pumper og andet, som anvendes til afledning af spildevand, restvand og saftafløb, skal altid være i driftsklar stand. Ændret håndtering af spildevand, restvand og saftafløb skal anmeldes til kommunen.
Håndtering af gylle	Håndtering af gylle skal foregå under opsyn og eventuelt spild skal straks opsamles. Påfyldning af gyllevogne skal ske med vognmonteret pumpe, der har returløb til tanken eller på fast plads med afløb til opsamlingsbeholder.
Kompost- og ensilageopbevaring	Ved etablering af kompost og ensilage i markstakke skal tidspunkt og placering noteres på et kortbilag i driftsjournalen.
Oplag af olie og medicin	Eventuelt spild af olie skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale – eks. kattegrus. Spildolie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening. Medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.
Affald	Affald skal opbevares og bortskaffes, efter kommunens til en hver tid gældende affaldsregulativ.

Beskyttelse i forhold til naboer

- 16) Der skal til beskyttelse imod væsentlige nabogener træffes foranstaltninger, som anført i tabellen nedenfor.

Fluer og skadedyr	Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). På forlangende skal indgås kontrakt med autoriseret rottebekæmpelsesfirma.			
Lugt	Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder renholdelse og tørhed på den faste del af staldgulvet, renholdelse for at hindre støv- og smudsbelægninger i stalden samt renholdelse af fodringssystem m.v.			
Støj	Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige nedenstående værdier, målt ved nabobeboelser, eller deres opholdsarealer.			
	Dag	Tidsrum	db(A)	Midlingstid
	Mandag - fredag	07.00 – 18.00	55	8 timer
	Lørdag	07.00 – 14.00	55	7 timer
	Lørdag	14.00 – 18.00	45	4 timer
	Søn- og helligdag	07.00 – 18.00	45	8 time
	Alle dage	18.00 – 22.00	45	1 time
	Alle dage	22.00 – 07.00	40	½ time
Kontrol og målinger for støj	Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt medmindre den seneste kontrol viser, at vilkårene ikke er overholdte. Måle- og beregningspunkter fastsættes efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden. Hvis de fastsatte støjgrænser overskrides, skal der sammen med rapport om målinger/ beregninger fremsendes forslag til støjreduktion ned til de fastsatte grænseværdier og med tidsplan for gennemførelse. Ved målinger/beregninger for støj udarbejdelse af afrapportering og gennemførelse af eventuelle tiltag for støjreduktion, skal udgifterne hertil alene afholdes af virksomheden.			
Lys	Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for de omkringboende. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.			
Støv	Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndigheden skønnes at være væsentlige.			

	Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner, eller anden støvbegrænsende foranstaltninger.
Døde dyr.	Døde dyr skal bortskaffes til godkendt destruktionsvirksomhed. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr skal opbevares og afhændes i overensstemmelse med den til enhver tid gældende bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr.

Uheld og risici

- 17) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til at anmelde dette til tilsynsmyndigheden, Ringkøbing-Skjern Kommune den først kommende hverdag. Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112.
- 18) Senest 14 dage efter driftsuheld skal driftsansvarlig fremsende en skriftlig orientering, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser risiko for nye uheld.
- 19) Ejendommens beredskabsplan/driftsforskrift skal til en hver tid være ajourført.

Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi

- 20) På husdyrbruget skal der være fokus på energioptimering evt. ved et energitjek.

Ophør

- 21) Ved ophør af driften, skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Bl.a. skal stoffer, der kan forurene jord, grundvand og overfladevand, samt affald bortskaffes, efter gældende regler.

Note: Efter landzonebestemmelserne jf. planlovens §§ 37 og 38 kan overflødige driftsbygninger på ejendomme med landbrugspligt tages i brug til en række formål, uden egentlig kommunal godkendelse, altså alene efter anmeldelse.

Formalia

Lovgrundlag

Miljøtilladelsen er givet på baggrund af husdyrbrugsloven, hvor krav efter VVM-direktivet og habitatdirektivet, samt i et vist omfang regler fra miljøbeskyttelsesloven og planlovens landzoneregler varetages.

Miljøtilladelsen suppleres af generelle regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og den generelle regulering i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Grundlaget for miljøtilladelsen var på godkendelsestidspunktet:

- Kommuneplan 2025-2037
- Husdyrbrugloven, Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006 senest ændret i bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. nr. 1065 af 21. august 2025.
- Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug nr. 300 af 20. marts 2024.
- Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning nr. 2243 af 29. november 2021 (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om jordbrugsvirksomheders anvendelse af gødning nr. 931 af 16. juli 2024 (gødningsanvendelsesbekendtgørelse).
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 927 af 28. juni 2024 (Naturbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 1098 af 21. august 2023
- Bekendtgørelse om affald, nr. 2512 af 10. december 2021 (Affaldsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines nr. 1257 af 27. november 2019 (Olietankbekendtgørelsen)

Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

Høring og offentliggørelse

Udkastet til miljøtilladelsen har været i 2 ugers høring hos ansøger, konsulent og naboer fra d. 5. januar 2026 til d. 19 januar 2026.

Naboer: Ejere og beboere af boliger og bygninger indenfor konsekvensradius på 352 meter

Matrikulære naboer: Matrikulære naboer i husdyrlovens forstand defineres som ejere af ejendomme, der matrikulært grænser op til den ejendom, hvorpå anlægget er beliggende. Ringkøbing-Skjern kommune vurderer at ændringerne på anlæggene generelt er af underordnet betydning for de matrikulære naboer til ejendommens markarealer. Nabohøringen tager derfor udgangspunkt i den matrikel, hvorpå anlæggene ligger. De naboer til markarealer, som i særlige tilfælde bliver berørt af udvidelsen, bliver inddraget i høringen i henhold til forvaltningslovens almindelige regler om partshøring. Det er i den aktuelle sag vurderet, at der er nogen, som skal inddrages i høringen.

I forbindelse med høringen er der ikke indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om miljøtilladelsen vil blive offentliggjort den 26/01/2026 på Ringkøbing-Skjern Kommunes hjemmeside på www.rksk.dk/om-kommunen/annoncering/landbrug.

Klagevejledning

I henhold til Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over miljøtilladelsen af ansøgeren, Miljøministeriet, samt enhver, der må antages, at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af de myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage, kan Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen.

Udnyttelse af miljøtilladelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles, sker på eget ansvar.

Ansøgeren vil få besked, hvis der klages over afgørelsen.

For behandling af klager, der indbringes for nævnet, herunder anmodning om genoptagelse, betaler klager et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende.

Klagegebyret tilbagebetales, hvis du får helt, eller delvis medhold i din klage, hvis den påklagede afgørelse ændres, eller ophæves, eller klagen afvises, som følge af overskredet frist, manglende klageberettigelse, eller fordi klagen ikke er omfattet af klagenævnets kompetence.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen. Klagen skal være modtaget og registreret senest den 23/02/2026

Indsendelse af klage

Det er obligatorisk for klager, at bruge Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale Klageportal, med mindre, du har fået en tilladelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet, der fritager dig for, at anvende den digitale Klageportal. I nedenstående tekst kan du se, hvordan du skal bruge den digitale Klageportal.

Digital Klageportal

Hvis du ønsker, at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder på dette link: <https://naevneneshus.dk/start-din-klage/miljoe-og-foedevareklagenaevnet/>

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er indsendt til Miljø- og Fødevareklagenævnet, og når du har indbetalt klagegebyret. Du betaler gebyret via elektronisk overførsel eller ved giroindbetaling.

Anmodning om fritagelse for indsendelse, via klageportal

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal, som udgangspunkt, afvise en klage, der ikke er indsendt via Klageportalen. Hvis du ønsker, at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende din klage og en begrundet anmodning til Ringkøbing-Skjern Kommune, Smed Sørensens Vej 1, 6950 Ringkøbing. Ringkøbing-Skjern Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Hjælp til klage

Miljø- og Fødevareklagenævnet stiller i et vist omfang, en supportfunktion til rådighed ved oprettelse af en klage. Supportfunktionen kan kontaktes pr. tlf.: 7240 5600, eller på mail: nh@naevneneshus.dk. De kan kontaktes på følgende tidspunkter: man.-fre. 9.00-15.00.

Udnyttelse og kontinuitet

En miljøtilladelse efter § 16b i husdyrbrugsloven bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter at miljøtilladelsen er meddelt. Miljøtilladelsen anses for udnyttet, når byggeriet faktisk er afsluttet. Hvis der ikke foreligger et byggeri anses en tilladelse for udnyttet, når det konstateres, at det, der er truffet afgørelse om, faktisk er gennemført.

En udnyttet miljøtilladelse kan bortfalde helt eller delvist, hvis den efterfølgende ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. Udnyttelsen forudsætter at mindst 25 % af det godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt og at den driftsmæssige udnyttelse ikke på noget tidspunkt ophører i 3 på hinanden følgende år. Driftsmæssig udnyttelse kræver, at der er dyr på produktionsarealerne svarende til mindst 50 % af det mulige ifølge dyrevelfærdskravene.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget

Ivan Thesbjerg
Afdelingsleder
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Karl Emil Hjorth Karlsson
Miljøsagsbehandler
Land og Vand, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Kopi af udkast til miljøtilladelse er sendt til:

- Ansøger: Ejer af husdyrbruget på adressen Vester Vejrupvej 7, 6893 Hemmet
- Konsulent: SAGRO I/S / Louise Spanggaard Jakobsen, e-mail: loj@sagro.dk
- Ejere og beboer af boliger/bygninger inden for konsekvensradius på 352 meter
- Matrikulære naboer til matrikel nr. 10a, Viumgård Hgd., Sdr. Vium

Kopi af miljøtilladelse er sendt til:

- Konsulent SAGRO I/S / Louise Spanggaard Jakobsen, e-mail: loj@sagro.dk
- Ringkøbing-Skjern museum, Arkæologisk Afdeling v/Torben Egebjerg, e-mail: post@arkvest.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, e-mail: natur@dof.dk, ringkoebing-skjern@dof.dk
- Styrelsen for Patientsikkerhed, e-mail: stps@stps.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, e-mail: formand@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomiteé for Ringkøbing-Skjern Kommune, e-mail: dnringkoebing-skjern-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Friluftsrådet Midt-Vest, e-mail: Ringkoebing-skjern@friluftsraadet.dk og lokalraad@friluftsraadet.dk

Miljøvurderingen

I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen skal Kommunalbestyrelsen ved afgørelsen om miljøtilladelse efter § 16 b i husdyrbrugloven vurdere, om den ansøgte etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbruget kan indebære væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig

- 1) landskabelige værdier,
- 2) natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning,
- 3) jord, grundvand og overfladevand, og
- 4) lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Kommunalbestyrelsen skal ved vurderingen inddrage alle etableringer, udvidelser og ændringer af husdyrbruget, der er godkendt, tilladt eller afgjort efter anmeldelse inden for de seneste 8 år før kommunalbestyrelsens afgørelse.

Erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Ansøgningen om miljøtilladelse omfatter hele husdyrbruget, en udvidelse af husdyrbrugets produktionsarealer i eksisterende staldbygninger med i alt 913 m², samt opførelse af en fast plads til kalvehytter på 655 m² hvoraf 150 m² anvendes som produktionsareal, og en ny plansilo på 12 x 37 meter. Pladsen til kalvehytter og den nye plansilo opføres i tilknytning til de eksisterende bygninger.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de nye bygninger er en naturlig udvidelse af husdyrbruget, som er erhvervsmæssig nødvendig for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Beskrivelse af husdyrbruget

Der er søgt om en udvidelse af husdyrbrugets produktionsarealer i eksisterende staldbygninger med i alt 913 m², samt opførelse af en fast plads til kalvehytter på 655 m² hvoraf 150 m² anvendes som produktionsareal, og en ny plansilo på 12 x 37 meter. Pladsen til kalvehytter og den nye plansilo opføres i tilknytning til de eksisterende bygninger. Der søges desuden om tilladelse til overdækning af to af ejendommens tre gyllebeholdere.

Ansøgt drift, nudrift og 8-årsdrift

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 1	2174	Blandet ventilation	3 m	(#824107) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	892
				(#822359) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	600
				(#822345) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	8
Stald 2	966	Naturlig ventilation	3 m	(#822350) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	544
Fast plads til kalve	655	Blandet ventilation	3 m	(#822352) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	150
Stald 3 (dybstrøelses afdeling)	293	Naturlig ventilation	3 m	(#824969) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	93
Ny stald med dybstrøelse	306	Naturlig ventilation	3 m	(#824968) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	300
Sum						2587
Nudrift						

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Nudrift						
Stald 1	2174	Blandet ventilation	3 m	(#822343) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	892
Stald 2	966	Naturlig ventilation	3 m	(#822347) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	544
Stald 3 (dybstrøelses afdeling)	293	Naturlig ventilation	3 m	(#823462) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	88
Sum						1524
8 års drift						
Stald 1	2174	Blandet ventilation	3 m	(#822344) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	892
Stald 2	966	Naturlig ventilation	3 m	(#822348) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	544
Stald 3 (dybstrøelses afdeling)	293	Naturlig ventilation	3 m	(#823463) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	88
Sum						1524

Definition af produktionsareal:

Produktionsareal er defineret som det areal i et fast placeret husdyranlæg, hvor dyrene opholder sig og har mulighed for at afsætte gødning.

Det vil sige, at områder, hvor dyrene ikke kan opholde sig og/eller ikke har mulighed for at gødningsafsætte, ikke medregnes som produktionsareal.

Ansøger oplyser:

Produktionsarealet er i denne ansøgning opgjort ved, opmåling af staldene. Opmålingen er udført af ansøger og rådgiver. Nye produktionsarealer er beregnet ud fra byggetegninger. For at beregne produktionsarealet for 8 års driften, tages udgangspunkt i opmåling af de arealer der har været i drift på daværende tidspunkt.

Kommunens bemærkninger:

Stald 1

I Stald 1 er der et eksisterende produktionsareal på 892 m², som er indrettet med sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal). I forbindelse med denne tilladelse bliver produktionsarealet udvidet med 8 m² ved fjernelse af enkelte sengebåse midt i stalden. Da gulvtypen sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) har en emissionsfaktor på 1,16 kg NH₃-N /år, forsager denne mindre udvidelse af produktionsarealet at BAT samlet overskrides med 2 kg NH₃-N /år. Derudover etableres der i Stald 1 et nyt staldafsnit med 600 m² produktionsareal indrettet med fast drænet gulv med skraber og ajleafløb.

Stald 2

Stald 2 på 966 m² anvendes til kviestald, og er indrettet med et produktionsareal på 544 m² med sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal). Den eneste ændring af Stald 2 i forbindelse med denne tilladelse er, at den tilladte dyregruppe ændres fra malkekøer, kvier og stude til flexgruppe: alle kvæg.

Stald 3:

Stald 3, som er på 293 m², er indrettet med fast gulv med dybstrøelse. I forbindelse med denne tilladelse øges produktionsarealet fra 88 m² til 93 m², og den tilladte dyregruppe ændres fra kalve (under 6 mdr.) til flexgruppe: alle kvæg.

Ny stald med dybstrøelse:

I den nordlige ende af det eksisterende maskinhus etableres der et produktionsareal på 300 m² med fast gulv med dybstrøelse til flexgruppe: alle kvæg.

Oversigt over produktionsarealerne fremgår af bilag 5.

Nudrift

Beskrivelse af nudriften:

Husdyrbruget er reguleret af en §12-miljøgodkendelse givet d. 27. juni 2014. I gældende godkendelse er der tilladt et dyrehold på i alt 299 DE.

Tidligere godkendelser:

- 27-06-2014: §12 miljøgodkendelse
- 30-10-2003: Afgørelse om ikke VVM-pligt

8-års drift

Beskrivelse af 8-årsdrift:

Husdyrbrugets 8-årsdrift er identisk med nudriften.

Gødningsopbevaringsanlæg

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
GB 3	Flydende				152
GB 4	Flydende				379
GB 5	Flydende				585
Møddingsplads	Fast				73
Nudrift					
GB 3	Flydende				152
GB 4	Flydende				379
GB 5	Flydende				585
Møddingsplads	Fast				73
8 års drift					
GB 3	Flydende				152
GB 4	Flydende				379
GB 5	Flydende				585
Møddingsplads	Fast				73

Der sker ingen ændring af husdyrbrugets opbevaringslagre til husdyrgødning i forhold til nudrift og 8 års drift ved denne tilladelse, med undtagelse af, at der gives tilladelse til teltoverdækning af gyllebeholder 4 og 5 som et frivilligt tiltag.

Lagerregnskab og opbevaringskapacitet

Ansøger oplyser:

Staldsystem	Type og antal	Normtal	Mængde m ³
Spalter og fastdrænet gulv.	Malkeko, Jersey 220 stk.	27,1	6962
Dybstrøelse	1 årsopdræt, kvier af jersey 0-6 mdr 220 stk.	1,48	325,6 (ton dybstrøelse)
Spalter	1 årsopdræt, kvier/stude jersey 6 mdr. – kælvning 180 stk	4,64	835
Møddingsplads			
Gylle mængde			7,797m ³
Dybstrøelse			325,6m ²

Da ejendommen har en egen opbevaringskapacitet på 4615 m³ samt en lejet gyllebeholder på 900m³ på Vester Vejrupvej 12, og gyllekanaler med en kapacitet på 600m³, vil der være opbevaringskapacitet til lidt over 9 måneder for flydende husdyrgødning for nærværende bedrift. Jf.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen af 29/11/2021 § 10 og 11. Når der udvides vil der være mulighed for at leje eller søge om at bygge underliggende kapacitet. Derudover kan der leveres til biogas.

Dybstrøelse fra småkalve, hvor der udmuges ofte opbevares i container, på møddingsplads hvor efter det køres til biogas.

Kommunens vurdering

Opbevaringskapaciteten skal være mindst 9 mdr.

Ansøger har redegjort for, at der er tilstrækkeligt opbevaringskapacitet til rådighed for ejendommen til at overholde de gældende regler.

Lokalisering

Forbudszoner

Indenfor forbudszonerne må der ikke etableres nybyggeri (husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg) eller udvidelser/ændringer i eksisterende bygninger, der medfører forøget forurening.

Område	Afstandskrav	Afstand målet fra bygninger, hvor ændring eller udvidelse sker
By – og sommerhuszoner	50 meter	>50 meter
Lokalplanområder	50 meter	>50 meter
Nabobeboelsesbygninger	50 meter	>50 meter
Afstand til kategori 1-natur og kategori 2-natur*	10 meter	>10 meter

* Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

Der er intet nybyggeri eller ændringer/udvidelser i de eksisterende bygninger indenfor forbudszonerne.

Afstandskrav

Til husdyranlæg generelt (stald, opbevaringslager og/eller ensilage- opbevaringsanlæg) er der faste afstandskrav for at beskytte imod forurening eller væsentlige gener fra anlæggene.

Afstandskravene gælder kun for nybyggeri, og eksisterende anlæg er derfor ikke omfattet af bestemmelsen med mindre der sker ændringer der medfører forøget forurening. Til orientering: Dette indebærer bl.a., at bestående anlæg kan repareres og i et vist omfang renoveres uden de opfattes som nye. Egentlige tilbygninger eller udvidelser vil dog være omfattet af forbudsbestemmelsen, herunder f.eks. ombygning fra ko- til svinestald. Det samme gælder f.eks. markante skift i dyretype, såsom fra ridestald til fårestald.

Type	Afstandskrav (m)	Mindste afstand til anlæg (m)
Vandforsyning til < 10 ejendomme	25	>25 meter
Vandforsyning til > 10 ejendomme	50	>50 meter
Vandløb, dræn og søer ^{*1}	15	>15 meter
Offentlig vej, privat fællesvej	15	16 meter
Levnedsmiddelvirksomhed	25	>25 meter
Beboelse på samme ejendom ^{*2}	15	>15 meter
Naboskel	30	30 meter

^{*1} Fra åbne vandløb og til søer med et areal, der er større end 100 m² skal der være mere end 100 meter til opbevaringsanlæg for flydende husdyrgødning.

^{*2} Ensilageopbevaringsanlæg er ikke omfattet af kravet

De lovpligtige afstandskrav er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt.

Beskyttelseslinjer

Naturbeskyttelseslovens bestemmelser om bygge- og beskyttelseslinjer skal sikre, at de nærmeste omgivelser ved søer og åer samt omkring fortidsminder, skove og kirker friholdes for bebyggelse eller andre væsentlige landskabelige indgreb.

Der er ved behandlingen af sagen taget stilling til nedenstående beskyttelseslinjer, og det er med X angivet, om nybyggeri på ejendommen ligger indenfor eller udenfor linjerne.

Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)	Beskyttelseslinje	Indenfor (x)	Udenfor (x)
Klitfredede arealer		x	Skove		x
Strand		x	Fortidsminder		x
Søer		x	Kirker		x
Vandløb		x			

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at husdyrbrugets anlæg ikke er i modstrid med de hensyn, der skal tages i forhold til ovennævnte emner.

Samlet vurdering af lokalisering

Idet husdyrbruget ligger udenfor forbudszoner, alle afstandskrav er overholdt, og anlæggets placering ikke er i strid med beskyttelseslinjer, er det Ringkøbing-Skjern kommunes vurdering, at husdyrbruget ikke placeringsmæssigt vil give anledning til væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

Påvirkning af landskab

Husdyrbruget ligger uden for de områder, som i kommuneplanen er udpeget som geologiske interesseområder, bevaringsværdige landskaber, større uforstyrrede landskaber og værdifulde kulturmiljøer.

Landskabsvurdering

Husdyrbruget ligger i den vestlige del af Varde Bakkeø Landbrugslandskab, nær grænsen til Lønborg Landbrugsflade.

Varde Bakkeø landbrugslandskab er kendetegnet ved et småbakket terræn med små smeltevandsdale. Landskabsområdet omfatter opdyrket og tilplantet hede. Plantager i alle størrelser kendetegner sammen med mindre heder landskabet. Hegn afgrænser helt eller delvist marker i lille til middelstor skala.

Terræn og bevoksning begrænser udsigterne på tværs af landskabet, mens der mod nord er særlige udsigter over smeltevandssletten som det tilstødende landskabsområde Skjern Enge Deltalandskab er en del af.

Retningslinjer for landbrugsbyggeri:

Det er ikke muligt at indpasse stort byggeri i landskabsområdet på grund af skala og terræn. Det vurderes muligt at indpasse landbrugsbyggeri i lille til middelstor skala. Der bør tages hensyn til den samlede bygningsmasses visuelle udtryk og placering i terrænet, og nyt byggeri bør tilpasses det eksisterende, så det fremstår ensartet og harmonisk i landskabsbilledet.

Det er væsentligt, at stort og markant byggeri ikke bliver placeret mod det tilstødende landskabsområde Skjern Enge Deltalandskab. I områder uden for oplevelsesrige landskaber kan der etableres middelstort byggeri, som helt eller delvist skjules af bevoksning.

Hvor hede og plantage præger landskabet, bør der ikke opføres byggeri, da det ikke er foreneligt med landskabets karakter eller visuelle sammenhænge. Dette er også gældende for ådalene i landskabsområdet, der fremstår i en lille skala. Stort og markant landbrugsbyggeri kan ikke indpasses i ådalenes skala og karakter.

Bygningsbeskrivelse

Den nye plads til ensilage opføres i tilknytning til den eksisterende ensilageplads. Pladsen til kalvehytter/dybstrøelsesbokse etableres mellem eksisterende staldbygninger, og vil dermed være afskærmet.

Der vil etableres teltoverdækning på gyllebeholder 4 og 5, hvilket vil øge deres højde. Kommunen vurderer, at den øgede højde ikke vil virke skæmmende i landskabet, på grund af de eksisterende læhegn mod vest og nord, samt bebyggelsen mod øst.

Derfor vil hele ejendommen fremstå som en samlet enhed efter udvidelsen. Der opføres ikke nye staldbygninger i forbindelse med tilladelsen.

Beplantning:

Landskabet er et lukket landbrugslandskab, hvor mange læhegn adskiller marker og den spredte bebyggelse i området ligger i forbindelse med eksisterende beplantning.

Ejendommen er skjult af læhegn eller lignende mod vest, nord og øst, men er synlig fra en mindre strækning på Vester Vejrupvej mod syd.

Beplantning udgør et betydningsfuldt element ved at relatere et bygningsanlæg til landskabet og visuelt binde det til jordoverfladen og skabe et harmonisk anlæg.

Især beplantningen op til og omkring bygningerne og gyllebeholderne har betydning for helhedsbilledet i forhold til omgivelser og landskabet.

Af hensyn til landskabets nuværende udseende og beplantningsstrukturer omkring husdyrbrugets anlæg bør beplantning omkring anlægget vedligeholdes.

Samlet vurdering af påvirkningen af landskab

Det er på baggrund af ovenstående Ringkøbing-Skjern Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte husdyrbrug ikke er i modstrid med ønsket om at bevare det åbne landskab og beskytte de landskabelige hensyn, der er beskrevet i kommuneplanens retningslinjer for udviklingen af Ringkøbing-Skjern Kommune. Husdyrbruget vurderes således, hverken at skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet, eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

Påvirkning af vilde planter og dyr.

Ammoniakpåvirkning af natur

Påvirkningen af natur med dens bestande af vilde planter og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning vurderes på baggrund af følgende

Den maksimale tilladte totaldeposition af ammoniak på ammoniakfølsomme naturområder omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2, i bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Den maksimale tilladte merdeposition af øvrige ammoniakfølsomme naturområder efter konkret vurdering, jf. § 29, i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Kategori 1-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 1, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. De Natura 2000-naturtyper, som omfattes af § 7, stk. 1, nr. 1, er afgrænset til de ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagte af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen. Desuden omfatter § 7, stk. 1, nr. 1 heder og overdrev indenfor Internationale Naturbeskyttelsesområder, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3.

Kategori 2-Natur

§ 7, stk. 1, nr. 2, omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for Internationale Naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Kategori 3-Natur.

For ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af ovenstående Kategori 1- og 2-Natur, skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der skal fastsættes krav.

Kommunen skal konkret vurdere, følgende beskyttede ammoniakfølsomme naturtyper uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder, der ikke er omfattet af § 7 stk. 1, nr. 1 og 2: Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Kommunen skal også konkret vurdere ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de Internationale Naturbeskyttelsesområder.

Ved den konkrete vurdering af, om der er tale om særlige regionale, eller lokale naturinteresser og ved vurdering af, om der skal stilles krav til den maksimale N-merdeposition på naturområder omfattet af Kategori 3-Natur, skal kommunen inddrage følgende fire kriterier:

1. Det aktuelle naturområdes status i kommuneplanen, herunder særligt, om det aktuelle ammoniakfølsomme naturområde er omfattet af kommuneplanens udpegning af særligt værdifulde naturområder, rekreative områder og/eller værdifulde kulturmiljøer, samt kommuneplanens retningslinjer for varetagelsen af naturbeskyttelsesinteresserne, de rekreative interesser og de kulturhistoriske interesser.
2. Om de aktuelle områder er omfattet af fredning, handleplan for naturpleje, eller anden planlagt naturindsats.
3. Det aktuelle naturområdes naturkvalitet.
4. Kvælstofbidrag fra området fra andre kilder (fx markbidrag), herunder, for så vidt angår skove, om de gødskes.

Kravene til ammoniakdepositionen er forskellige i de tre kategorier. Kravene fremgår af nedenstående tabel. Med »totaldeposition« menes ammoniakdepositionen fra stald og lager fra hele husdyrbruget (både fra den ansøgte og eksisterende drift), mens der med »merdeposition« menes ændringen i ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg (stald og lager), som følge af det ansøgte.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år
Kategori 3. Heder (mindre end 10 ha), overdrev (mindre end 2,5 ha) og moser, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove.	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 1-Natur

Beregninger til nærmeste naturpunkt:

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):	Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:	
Kat 1	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0

Afstand til nærmeste naturpunkt:

Kat 1 - Naturområde (kategori 1)		
Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ny plansilo	6222
Staldbygning	Stald 1	6223
Gødningslager	Møddingsplads	6244

I kraft af den store afstand (mere end 3 km) til nærmeste kategori 1-naturområde, Lønborg Hede, er det vurderet, at udvidelsen, samt det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af nærmeste Kategori 1-Natur.

Kommunen vurderer samtidig, at der ikke er andre kategori 1 naturområder, som vil blive væsentlig påvirket af udvidelsen af husdyrbruget. Det begrundes i de meget store afstande til de andre kategori 1 naturområder.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 2-Natur

Beregninger til nærmeste naturpunkter:

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):	Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:	
Kat 2 b	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1
Kat 2 a	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1

Afstand til nærmeste naturpunkt:

Kat 2 a - Naturområde (kategori 2)		
Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ny plansilo	1124
Staldbygning	Stald 1	1184
Gødningslager	Møddingsplads	1160

Kat 2 b - Naturområde (kategori 2)		
Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ny plansilo	1202
Staldbygning	Stald 1	1259
Gødningslager	GB 5	1228

Det nærmeste Kategori 2 område, Vejrupsø Hede, ligger ca. 1,1 km nord fra de nærmeste anlæg på husdyrbruget. Naturområdet er en hede på 44,4 ha.

En beregning af ammoniakdepositionen til området viser, at totaldepositionen til området fra det samlede produktionsanlæg maksimalt vil være på 0,1 kg N/ha/år.

Beskyttelsesniveauet for Kategori 2-Natur er fastsat til en samlet belastning fra husdyrbruget på maksimalt 1,0 kg N/ha/år. Da totalbelastningen af naturområdet vil ligge under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet til det konkrete naturområde overholdt.

Påvirkningen af nærmeste Kategori 3-Natur og øvrig natur

Inden for 1.000 meter fra staldanlægget er der registreret en §3-sø, og inden for 2.000 meter er der registreret kategori 3-moser. Moser, heder, enge, strandenge, søer og overdrev er omfattet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven, som beskytter disse naturområder imod tilstandsændringer.

Kategori 3 natur er heder under 10 ha, overdrev under 2,5 ha, samt moser og ammoniakfølsomme skove.

Kategori 3-naturområderne og øvrigt §3 beskyttet natur i området omkring staldanlægget er angivet i tabellen nedenfor:

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
§ 3 sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	1,4	1,4	4,0
Kat 3 b	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0
Kat 3 a	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,2

Kat 3 a - Naturområde (kategori 3)		
Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ny plansilo	1147
Staldbygning	Stald 1	1144
Gødningsslager	Møddingsplads	1167

Kat 3 b - Naturområde (kategori 3)		
Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Plansiloer	2033
Staldbygning	Stald 2	1930
Gødningsslager	GB 3	1959

§ 3 sø - Naturområde (kategori 3)		
Type	Navn	Afstand [m]
Ensilageopbevaringsanlæg	Ny plansilo	160
Staldbygning	Ny stald med dybstrøelse	66
Gødningsslager	GB 3	113

Beskyttelsesniveauet for kategori 3-Natur er fastsat til en merbelastning på 1,0 kg N/ha/år med mulighed for, at der kan tillades en højere merdeposition, hvis kommunen vurderer, at det konkrete naturområde kan tåle det.

Idet merbelastningen til kategori 3-moserne ligger under 1,0 kg N/ha/år, er beskyttelsesniveauet overholdt til denne kategori 3-Natur.

Øvrig natur omkring anlægget:

Inden for 300 meter fra staldanlægget forekommer derudover en sø, som ikke er Kategori 3-Natur, men § 3-beskyttet natur.

Søer og vandhuller over 100 m² er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3 om forbud mod tilstandsændringer. Søer og vandhuller påvirkes af tilførsel af næringsstoffer fra nærliggende markområder i omdrift. Udgravning og oprensning af søer og vandhuller er som udgangspunkt ikke tilladt uden en dispensation. Det samme gælder aktiviteter, som vil ændre vandhullets vandstand.

De fleste vandhuller beliggende i agerlandet er næringspåvirkede i større eller mindre grad gennem diffus tilførsel af næringsstoffer fra nærliggende marker i omdrift. Det betyder, at de fleste vandhuller er eutrofe, bortset fra enkelte vandhuller, som ligger sammen med heder eller i skovområder, hvor de ikke påvirkes med næringsstoffer.

Idet søen ligger omgivet af marker i omdrift, er det kommunens vurdering, at søen er næringspåvirket. Ammoniakpåvirkningen fra luften vil være af uvæsentlig betydning for søen, idet bidraget fra markerne er væsentligt større end det der afsættes fra luften.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil medføre påvirkning af naturområderne.

Påvirkning af bilag IV-arter

EU-medlemslandene skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder, eller udenfor. Disse arter fremgår af Habitatdirektivets bilag IV.

For dyrearterne, er der bl.a. forbud imod beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder og imod forsætlig forstyrrelse af arterne, i særdeleshed i perioder, hvor dyrene yngler, udviser yngelpleje, overvintrer, eller vandrer.

For plantearterne er der bl.a. forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod, eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Bilag IV-arterne lever ofte i områder, som i forvejen er beskyttet - f.eks. områder beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3. Men i mange tilfælde kan arternes levesteder dog også ligge i eller umiddelbart op til dyrkede marker.

På arealer, der er yngle- og rasteområder for bilag IV-arter, er det lodsejerens eller brugerens ansvar at disse ikke beskadiges eller ødelægges. Det gælder også for aktiviteter, der normalt ikke kræver tilladelse, f.eks. almindelig landbrugsdrift.

Yngleområder indeholder områder, som er nødvendige for:

- Parring og kurtisering
- Redebygning, hulebygning, fødsel eller æglægning
- Opvækst af unger

Eksempler på yngleområder er padders yngle vandhuller og odderens hule.

Yngleområder dækker også nærliggende arealer, som afkommet er afhængig af.

Rasteområder er områder, hvor dyrene hviler og som er vigtige for at sikre overlevelsen af enkelte dyr eller bestande, hvor dyrene:

- Opholder sig for at hvile, sove eller overvintrere (dvale)
- Opholder sig i skjul i større flokke
- Opholder sig for at opfylde vigtige livsfunktioner, som for eksempel solbadning

(for vekselvarmende dyr).

Rasteområder kan være træer, som flagermus benytter til vinterhi eller de solvendte skrænter og diger, som markfirbenet bruger til solbadning.

Følgende arter er registreret i Ringkøbing-Skjern Kommune og de kan derfor forekomme på egnede lokaliteter:

Markfirben – Lever ofte i beskyttede sten- eller jorddiger og holder til på solrige skrån timer. Ofte på steder med bar, løs og sandet jord, eksempelvis heder, klitter, overdrev og råstofgrave. Markfirbenet benytter linjeformede terrænelementer som vejrabatter, skovbryn, levende hegn og stengærder som spredningskorridor.

Spidssnudet frø – Yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Arten er afhængig af, at der nær yngleområdet findes gode levesteder på land, eksempelvis enge og moser. Et yngle- eller rasteområde for padder skal betragtes som et netværk af vandhuller med tilknyttede arealer. Arternes overlevelse og udbredelse sikres ved, at der kan vandles fra et vandhul til et andet.

Grøn kølle guldsmed – Forekommer udelukkende i et mindre antal jyske vandløbssystemer, herunder Skjern Å. Den holder til på solåbne strækninger med hurtigstrømmende, rent og iltrigt vand.

Grøn mosaik guldsmed – Yngler kun i søer, damme og kanaler med forekomst af krebseklo. Yngleområderne ligger ofte i skov og er solbeskinnede. Arten benytter også småsøer i det åbne land. Yngle vandene må hverken være for næringsfattige eller for næringsrige. Rasteområderne er skovlysninger og skovbryn.

Stor kær guldsmed – Arten yngler i mindre, næringsfattige, brunvandede søer ofte omgivet af hængesæk / højmoser. Den foretrækker beskyttet beliggende lokaliteter med både sol og læ. Dog ses den også i fritliggende vandhuller, men ikke hvor der er skygge. Rasteområderne er steder med både sol og læ, som oftest skovbryn eller lysåbne skovveje.

Flagermus, herunder oftest sydflagermus og vandflagermus, men det kan også være andre arter – Yngle- og rasteområder for flagermus er gamle hule træer, bygninger med hulrum og god tilflyvningsadgang udefra. Når arterne spreder sig eller søger føde benytter de ledelinjer i landskabet. Det kan være levende hegn, skovbryn eller vandløb.

Odder – Foretrækker at leve i beskyttede og uforstyrrede vandløb, men kan findes i alle større vandløbssystemer i Jylland. Den forekommer dog også tæt på menneskelig bebyggelse, hvor den er nataktiv. Det der er karakteristisk for yngle- og rasteområdet er, at der som regel er tæt beplantning langs bredderne i form af rørskov, overhængende gamle træer eller kratbevoksninger samt en god fiskebestand i vandet.

Ulv - Kan forekomme i nærområdet i tilknytning til større skov- og hedeområder med en stor bestand af krondyr. Foretrækker tyndt befolkede områder, men er med sin levevis næppe truet af driften af husdyrbruget.

Bæver – Er et nataktivt dyr, som altid lever i tilknytning til ferskvand. Bæverens bo er som regel en hytte på vandløbsbredden, men kan også være gravet ind i bredden. Arten blev genindført i Danmark i 1999 og er under udbredelse. Formålet er at skabe natur, der giver bedre levevilkår for mange truede plante- og dyrearter.

Aktuelle observationer og registreringer:

På godkendelsestidspunktet for denne miljøtilladelse foreligger ingen aktuelle registreringer af bilag IV-arter for den pågældende lokalitet.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på grundlag af det oplyste:

- At der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for Bilag IV-arters trivsel
- At driften af husdyrbruget, samlet set, ikke vil medføre beskadigelse, eller ødelæggelse af yngle-, eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a, samt ikke vil medføre ødelæggelse af de plantearter, som er optaget på EF-habitatdirektivets Bilag IV, litra b

Samlet vurdering af påvirkningen af vilde planter og dyr

De generelle beskyttelsesniveauer er i forhold til Kategori 1-, 2- og 3-Natur overholdt. Der ligger ingen stalde, eller lagre inden for 10 meter til Kategori 1-, 2- og 3-Natur.

Overholdelsen af BAT-emissionskravet til ammoniak og det generelle beskyttelsesniveau beskytter, som udgangspunkt, de kvælstoffølsomme naturtyper tilstrækkeligt mod kvælstofpåvirkning fra husdyrbrugets produktionsanlæg.

Den reelle ammoniakudledning fra husdyrbrugets anlæg vil afhænge af flere forhold, men ammoniakudledningen vil især kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af overflader, som husdyrgødningen afsættes på.

I forhold til påvirkningen af bilag IV-arter vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune, at husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøtilladelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbåren kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau.

Det vurderes at ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkring liggende naturområder.

Endvidere vurderes det at det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Påvirkning af jord, grundvand og overfladevand

Reguleringen af arealer til udbringning af husdyrgødning sker gennem generelle regler uden krav om forudgående tilladelse. Miljøvurderingen omfatter derfor alene den påvirkning som husdyrbrugets anlæg og aktiviteter derpå kan medføre.

Generelt er husdyrbrugets anlæg omfattet af kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen og ved Ringkøbing-Skjern Kommunes miljøtilsyn på husdyrbrugene føres der tilsyn med overholdelsen af bekendtgørelsen. Der er mulighed for, at der i tilladelser efter [§ 16 b](#) i husdyrbrugsloven kan fastsættes vilkår, der er mere vidtgående end bekendtgørelsens regler.

Påvirkning fra staldanlæg:

Generelt skal husdyranlæg, herunder stalde, læskure m.v., være indrettet således, at forurening af grundvand og overfladevand ikke finder sted. Tilsvarende gælder for løbegårde og lignende, hvor der er en sådan koncentration af dyr, at næringsstofferne fra husdyrgødningen set over en årrække ikke kan udnyttes på arealet.

Det er kommunens vurdering, at når staldene er etableret med fast bund eller gulve udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt, og som kan modstå påvirkningerne fra dyrene og de anvendte redskaber, vil der ikke være en påvirkning af jord, grundvand eller overfladevand fra staldanlægget.

Staldene er desuden indrettet med et afløbssystem til opsamling af flydende husdyrgødning og restvand, jf. afløbsplanen i bilag 2.

Påvirkning fra gødningsopbevaringsanlæg:

Generelt skal husdyrgødning føres fra stalden til opbevaringsanlæg, som er etableret og drives i henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsens krav. Husdyrgødningsbaseret kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. må dog også oplagres i marken (markstakke) efter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Ansøger oplyser, at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet til at den lagrede gylle kan udbringes i perioder, hvor der er optimale vækstbetingelser for den voksende afgrøde. Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Opbevaring af dybstrøelse sker i container på møddingspladsen. Udbringning af dybstrøelse sker efter regler.

Påvirkning fra foderopbevaringsanlæg:

Saft fra ensilageplads ledes til gyllebeholder (se afløbsplan i bilag 2).

Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb

På et husdyrbrug kan der være forskellige typer af brugt vand og saft fra foder og husdyrgødning, som skal håndteres på forskellige måder. Definition af type, krav dertil og beskrivelse af den aktuelle håndtering på Vester Vejrupvej 7 er samlet i nedenstående tabel.

Regnvand
Definition og krav: Tagvand og vand fra befæstede arealer, som ledes direkte til dræn/faskine i stedet for spildevandssystem. I forhold til de befæstede arealer forudsætter dette, at der ikke er væsentlig risiko for spild af olie eller andre forurenende stoffer på de befæstede arealer. På landbrugsejendomme kan vandet fra tagflader og befæstede overflader afledes til nedsivning eller til vandløb. Alle ændringer af eksisterende afløb skal som udgangspunkt godkendes. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer hvor vandet afledes til nedsivning skal der søges om en nedsivningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune. Hvis der er øget areal med tagflader eller befæstede arealer med afledning til vandløb, herunder dræn og grøfter, skal der søges om en udledningstilladelse hos Ringkøbing-Skjern Kommune.
Håndtering på husdyrbruget: Overfladevand fra tage og arealerne rundt om ejendommen ledes via rør til åben vandløb.
Møddings- og ensilagesaft
Definition og krav: På møddingspladser, ensilagepladser og pladser til kalvehytter skal regnvand, som falder på pladserne og væske der løber fra saftgivende ensilage og fast gødning opsamles i en godkendt beholder og udbringes efter samme regler som gylle og fast gødning. Håndtering på husdyrbruget: Væske fra plads med kalvehytter ledes til fortank og herefter til gyllebeholder. Saftafløb fra ensilage afledes til gyllebeholder.
Restvand
Definition og krav: Væske fra ensilageopbevaringsanlæg med ikke-saftgivende ensilage og væske, der udelukkende er opsamlet fra ensilageopbevaringsanlæg senere end 1 måned fra ilægning af saftgivende ensilage.

Restvand kan udsprinkles på landbrugsarealer med en afgrøde. Betingelserne i landbrugets byggeblad om udsprinkling af ensilagesaft og restvand skal være opfyldt. Opsamlingstank til udsprinkling skal anmeldes til Ringkøbing-Skjern Kommune.
Håndtering på husdyrbruget: Fra ensilagepladsen afledes restvand til gyllebeholder. Fra den nye ensilageplads ledes restvand til gyllebeholder.
Spildevand fra vaskeplads
Definition og krav: Spildevand fra vask af landbrugsmaskiner skal opsamles i gyllebeholder eller anden godkendt beholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske i marken.
Håndtering på husdyrbruget: På husdyrbruget foretages vask af maskiner i marken eller på støbt plads foran ensilagepladsen, med afløb til gyllesystem.

Der henvises desuden til afløbsplan i bilag 2.

Påvirkning fra opbevaring af bekæmpelsesmidler, olie og brændstof

Ansøger oplyser:

Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)

Opbevaring af reststoffer skal ske på en forsvarlig måde, så der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Olie

På ejendommen anvendes der olie, i form af diesel- og fyringsolie og smøreolie. Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet mv. Dieselolien opbevares i maskinhuset i en overjordiske tank på 6000 liter fra 1981. Tanken er placeret på fast bund uden afløb.

Smøreolie anvendes til traktorer og maskiner. Dette udføres af værksted der står for bortskaffelsen af spildolie.

Kemikalier og pesticider

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form af rengøringsmidler rengørings- og desinfektionsmidler til malkeanlægget. Rengørings- og desinfektionsmidler til malke-anlægget opbevares ved tank-rummet. Det er minimalt, hvad der anvendes af rengøringsmidler.

Medicin

Medicin opbevares i kontoret i kostalden, eventuelle medicinrester, fjernes af dyrlægen.

Kommunens bemærkninger:

Ringkøbing-Skjern Kommune kan oplyse, at generelt skal opbevaring ske, så der ikke er risiko for at forurene jord, vandmiljø og grundvand. Det betyder i praksis, at der ikke må være afløb fra opbevaringsrum, med mindre det fører til en opsamlingsbeholder. Det betyder også, at gulvet skal være med tæt bund. Spild skal suges op med f.eks. kattegrus eller savsmuld og afleveres til en genbrugsstation.

Påvirkning af grundvand

Anlægget ligger i område med almindelige drikkevandsinteresser.

Håndtering og opbevaring af affald

Ansøger oplyser:

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Ringkøbing-Skjern Kommune, og det kildesorteres i fraktioner efter gældende affaldsregler.

Fast affald:

Papir/pap opbevares i container i foderladen det køres til genbrug efter behov.

Landbrugsplastik og andet plastik sorteres og afhentes af viking.

Restaffald der ikke er genbrugseget leveres i langt de fleste tilfælde tilbage til forhandleren, det resterende køres på genbrug efter behov.

Mindre fraktioner af affald kommer i affaldsspandene til affald fra husholdningen f.eks. madaffald

Dagrenovation fra bedriften fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning.

Forbrændingseget affald fra produktionen/erhvervsaffald opbevares i maskinhuset og afleveres på den kommunale modtagestation løbende.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.); Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Farligt og klinisk risikoaffald

Farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i service-rum/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtage-station.

Olie- og kemikalieaffald:

Der findes ikke olie – og pesticidaffald på ejendommen, da denne del af markdriften håndteres af maskinstation.

Håndtering af unormale driftssituationer og uheld

Ansøger oplyser:

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger:

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: spild af kemi eller olie, brand samt uheld med eller ved gyllebeholder herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholder ved påkørsel eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle.

Minimering af risiko for uheld

Dieseltanken, smøreolie og spildolie står indendørs i maskinhuset betonunderlag og uden afløb, og tankning foregår på fast bund. For at minimere risikoen for spild sker påfyldning af diesel altid under opsyn. Eventuelt spild opsamles med sugende materiale som findes i nærheden.

Sprøjtemidler findes ikke på ejendommen da maskinstationen tager vare på dette.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at de er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel af en gyllebeholder med maskiner eller andet, vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gyllebeholderne tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, som ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller lign.), vil både Alarmcentral (tlf. 112). Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

Hvis en gyllebeholder skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt.

I tilfælde af lækage på en gyllebeholder vil der ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet omkring ejendommen er forholdsvist fladt. Dette fremgår af højde kort. Det vil dog efterhånden løbe ud over markerne nord for ejendommen. På ejendommen er der traktor med frontlæsser der kan benyttes til inddæmning af gylle.

Brandslukkere er fordelt i bygningerne på ejendommen. I tilfælde af strømsvigt forefindes en nødgenerator på ejendommen/nødopluk.

Kommunens vurdering:

I forbindelse med denne miljøtilladelse, er der beskrevet, hvorledes der vil reageres i unormale driftssituationer og i tilfælde af uheld med eks. gylle.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at ansøger har gennemgået bedriften og foretaget en risikovurdering af, om der skal ændres i drift eller indretning, således at risikoen for uheld minimeres samt at omfanget af skaden ved uheld reduceres.

Samlet vurdering af påvirkningen af jord, grundvand og overfladevand

Beskyttelsen af jord, grundvand og overfladevand imod påvirkninger fra driften af husdyrbrug er reguleret i husdyrgødningsbekendtgørelsen, hvor der er generelle regler der skal overholdes, i forbindelse med etablering og drift af husdyrbrugets anlæg.

Overholdelsen af de generelle regler bliver kontrolleret gennem kommunens miljøtilsyn med husdyrbrugene, og der bliver ved hvert tilsyn foretaget en risikovurdering der anvendes til fastsættelse af tilsynsfrekvensen.

Der er til yderligere sikring imod forurening af jord, grundvand og overfladevand stillet vilkår til:

- Renholdelsen af de arealer der afleder vand til nedsivning eller recipient
- Vedligeholdelsen af afløb, pumper og andet som anvendes til spildevand, restvand og saftafløb
- Håndtering af spildevand, restvand og saftafløb
- Vask af landbrugsmaskiner
- Håndtering og opbevaring af affald.
- Opbevaring af brændstof, fyringsolie og medicin.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer på baggrund af oplysninger fra ansøger, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte jord, grundvand og overfladevand mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Påvirkning af naboer

Husdyrbruget kan påvirke naboer med lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold.

Lugt

Ansøger oplyser:

Der udledes lugt fra stalde, husdyrgødningslagre m.m. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Udover dyretypen og størrelsen af produktionsarealet er det f.eks. staldindretning, ventilationssystem (afkasthøjde), hygiejne i stalden mv.

Overpumpning af gylle til gyllebeholder sker efter behov. Omrøring af gyllebeholdere foretages før udbringning på markerne primært om foråret.

Der er primært naturlig udluftning, denne er dog suppleret af 3 horisontale propel blæsere i kostalden. Disse benyttes ved varme temperaturer.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 32 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes ved vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug.

Lugtemissionen er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk* ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal. Geneafstanden er overholdt i forhold til nabo beboelse, samlet bebyggelse og byzone. Geneafstanden er som udgangspunkt ikke overholdt i forhold til nabobeboelse.

Der er indregnet kumulation fra 1 husdyrbrug i forhold til samlet bebyggelse på Esbøllevej 35. Derudover er der ikke fundet kumulation med øvrige husdyrbrug.

Kommunens vurdering:

Lugtgenekriterierne betragtes som den maksimale, miljømæssige acceptable lugtgenebelastning fra en given kilde ved den pågældende områdetype.

Genekriterierne for lugt må maksimalt være:

- 5 OUE pr. m³ og 1 LE pr. m³ i byzone og sommerhusområder og fremtidigt byzone- eller sommerhusområde der er med i kommuneplanens rammedel.
- 7 OUE pr. m³ og 3 LE pr. m³ til samlet bebyggelse og i områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til:
 - Boligformål
 - Blandet bolig og erhvervsformål
 - Offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- 15 OUE pr. m³ og 10 LE pr. m³ ved beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften.

Desuden beregnes en konsekvenszone, som er det område hvor det erfaringsmæssigt har vist sig, at lugt kan registreres, og hvor ejere og beboere i beboelses bygninger derfor bliver orienteret

Kumulation af lugt

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 300 meter fra følgende:

- Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone- eller sommerhusområde.
- Områder i landzonen, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål, offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Der ligger ikke andre husdyrbrug nærmere end 100 meter fra nabobeboelse (beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften).

Geneafstanden skal derfor ikke forøges til disse.

Der ligger ét andet husdyrbrug nærmere end 300 meter fra følgende:

- Samlet bebyggelse (Esbølvej 35)

Geneafstanden skal for denne derfor forøges med 10%, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens Bilag 3 B, 2) a).

Beregninger

I ansøgningen beregnes en nødvendig geneafstand efter såvel Miljøstyrelsens lugtmodel og FMK-modellen på grundlag af produktionsarealets størrelse i m² i de enkelte staldafsnit og emissionsfaktorerne for de forskellige dyretyper og staldsystemer. Geneafstand korrigeres i forhold til placering af omboende og antal husdyrbrug i nærheden (kumulation).

I ansøgningen er der lavet følgende beregninger:

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt	
 Nr. Lydumvej 20	0	FMK	89,6	89,6	708,1	Ja	▼
 Vester Vejrupvej 3	0	FMK	89,6	89,6	510	Ja	▼
 Esbøvej 35	1	NY	198,3	218,2	2278,1	Ja	▼
 Lydumvej 121	0	NY	198,3	178,5	1779,3	Ja	▼
 Kvong By, Kvong	0	FMK	283,2	283,2	6368,8	Ja	▼
 Lunde By, Lunde	0	FMK	283,2	283,2	5127,5	Ja	▼
 Sdr. Bork By, Sdr. Bork	0	NY	293,3	293,3	4933	Ja	▼
 Sædding By, Nr. Nebel	0	FMK	283,2	283,2	5301,5	Ja	▼

Konsekvenszone: 352 meter

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveau for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

Beregninger af lugtemissioner fra produktioner

Ansøgt drift								
Staldafsnit								
Stald 1	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
.....	824107	0	2765,2	11596,0*	0	2765,2	11596,0*	892
	822359	0	1860,0	7800,0*	0	1860,0	7800,0*	600
	822345	0	24,8	104,0*	0	24,8	104,0*	8
Stald 2	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
.....	822350	0	1686,4	7072,0*	0	1686,4	7072,0*	544
Fast plads til kalve	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
.....	822352	0	465,0	1950,0*	0	465,0	1950,0*	150
Stald 3 (dybstrøelses afdeling)	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
.....	824969	0	288,3	1209,0*	0	288,3	1209,0*	93
Ny stald med dybstrøelse	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
.....	824968	0	930,0	3900,0*	0	930,0	3900,0*	300
Sum			8019,7	33631*		8019,7	33631*	

Nudrift								
Staldafsnit								
Stald 1	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
.....	822343	0	2765,2	11596,0	0	2765,2	11596,0	892
Stald 2	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
.....	822347	0	1686,4	7072,0	0	1686,4	7072,0	544
Stald 3 (dybstrøelses afdeling)	Produktionsid	Antal måneder udegående	Lugt (LE/s)	Lugt (OU/s)	Effekt af teknologi (%)	Faktisk lugt (LE/s)	Faktisk lugt (OU/s)	Produktionsareal (m ²)
.....	823462	0	272,8	1144,0	0	272,8	1144,0	88
Sum			4724,4	19812		4724,4	19812	

Gyllebeholdere nærmere end 300 meter fra beboelse.

Det er et lovkrav, at gyllebeholdere der indeholder husdyrgødning af svin eller kødædende pelsdyr og ligger mindre end 300 m fra nabobebyggelse på etableringstidspunktet, skal være forsynet med fast overdækning. Medmindre de er lovligt etableret før den 1. januar 2007 eller godkendt før 1. januar 2007.

Der ligger beboelse indenfor 300 meter fra husdyrbrugets gyllebeholdere. Beholderne er opført inden 1. januar 2007, og er derfor ikke omfattet af kravet om fast overdækning.

Støj og rystelser

Ansøger oplyser:

Støj:

De væsentligste støjklender på et kvægbrug er malkeanlægget, foderleverancer, foderblanding, gyllepumper, støj fra transportere, m.v.

Alle staldene er med naturlig ventilation. Inden i bygning 1 og 2 er der horisontale propeller til cirkulations-ventilation. Cirkulationsventilationen kører om sommeren når der er over 20°C. Propellerne drives af støjsvag elmotor.

I bygning 1 er der malkebotter som kører døgnet rundt. Vakuumpumpen er frekvensstyret og er placeret i bygning 1. Der er således god afskærmning for støjklenden. Der opsættes yderligere 1 malkebot i forbindelse med nærværende miljøgodkendelse.

Der leveres foder i tårnsiloer ca. 1 gang om måneden. Leveringen sker normalt i dagtimerne. Fodret blæses ind i tårnsiloerne ved ny kalveplads, dette tager ca. ½ time.

Foderblanding sker dagligt i perioden fra ca. 4 om morgenen til 11 om formiddagen. Selve foderblandingen sker i plansiloen eller i foderladen i ca. ½ time. I forbindelse med blanding af foder er der kørsel til plansilo-en/markstakke for at hente ensilage.

Der sker daglig omrøring af gylle i staldene i tidsrummet 8-10. Fra GB3 bliver gyllen afhentet af biogas en gang om ugen. Omrøring af gyllebeholdere sker forud for udkørsel af gylle på markerne primært om foråret.

Gylle afhentes af biogasselskab ugentligt i dagtimerne. Afhentningen sker med lastbil.

I forbindelse med høst ensileres der i plansilo og foderlade. Der vil sammenlagt blive ensileret ca. 7-10 dage pr år. I forbindelse med ensilering kan det blive nødvendigt at arbejde udenfor dagtimerne.

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transportere i forbindelse med afhentning af levende og døde dyr samt interne transportere på bedriften. Endelig er der transportere i forbindelse med udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder. De fleste transportere er med husdyrgødning og afgrøder. Belastningen af antallet transportere er derfor i en afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transportere i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Andre transportere foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af levende dyr og afhentning af mælk kan dog ske døgnet rundt i henhold til slagteriets/ mejeriets køreplaner.

Der er ingen naboer tæt på de indkørsler, der anvendes til driften.

Rystelser:

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transportere kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er

ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Kommunens vurdering:

Støjklender fra husdyrbruget udgøres primært af transporter af foder og dyr, foderblanding, gylletransport, og selve dyreholdet.

Ansøger har oplyst, at støj fra husdyrbruget ikke er et problem for de omkringboende. Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at støj fra husdyrbruget i fremtiden ikke forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelsen af denne miljøtilladelse.

Der er i miljøtilladelsen fastsat vilkår om maksimale grænser for støj, samt at såfremt der skulle opstå gener fra støj for de omkringboende, og tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal der foretages målinger.

Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støjgener.

Lys

Ansøger oplyser:

Der er udendørslys ved vest gavlen af kostalden lyset aktiveres med sensor, det er dermed tændt når det er nødvendigt for arbejdet. Derudover er der belysning ved gårdspladsen der er tændt når det er mørkt.

I staldene er der lys når det er nødvendigt for arbejdet og nødvendigt for dyrevæld. Om natten er der natsænkning på lyset så dyrene kan orientere sig.

Der ændres ikke belysningsforholdene.

Kommunens vurdering:

Det vurderes, at lys fra ejendommen ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

Fluer og skadedyr

Ansøger oplyser:

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes ved rengøring samt med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges.

Rottebekæmpelse sker via kommunal ordning.

Kommunens vurdering:

Der er stillet vilkår om, at der skal foretages en effektiv fluebekæmpelse, og at foder skal opbevares, så der ikke opstår risiko for tilhold af rotter m.v. På forlangende skal bekæmpelse af rotter, eller lign. foretages af et autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende til at forebygge og løse et eventuelt opstået problem med skadedyr.

Støv

Ansøger oplyser:

I forbindelse med levering af kraftfoder og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter. Der kan også være støv i forbindelse med håndtering af halm til strøelse med det vil kun være kortvarigt. Der strøs til dagligt med håndkraft hvilket mindsker både støv og støj på ejendommen. Afstanden til naboerne er for stor til de bør påvirkes af disse mulige støvkilder.

Kommunens vurdering:

Det forventes ikke, at husdyrbruget vil give anledning til støvgener for de omkringboende. Der er fastsat vilkår til, at sikre de omkringboende mod støvgener fra husdyrbruget. Herudover henvises der til, at det er god landmandspraksis, at transport til og fra husdyrbruget foregår ved hensynsfuld kørsel, for at begrænse bl.a. støvgener.

Transport

Kommunen skal i forbindelse med sagsbehandlingen af en miljøtilladelse vurdere, om til- og frakørsel til bedriften vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omboende. Generne fra trafik forekommer i forbindelse med til- og frakørsel til bedriften med dyr, foder og husdyrgødning.

Generelt kan der i en miljøtilladelse stilles vilkår til om, at anvende bestemte interne veje samt hvilke veje der skal benyttes ved til- og frakørsel. Der kan desuden stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning m.v. kun må ske på bestemte tidspunkter. Derimod er der ikke i husdyrbrugsloven hjemmel til at fastsætte vilkår for transporten på offentlig vej, samt spørgsmål vedr. belastning af det lokale vejnet. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. (NMK-132-00789 og NMK-132-00839).

Ansøger oplyser:

Transporter sker i forbindelse med håndtering af dyr, afhentning af mælk, udbringning af husdyrgødning, høstarbejde, levering af foder m.m. Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret trafik på og omkring anlægget i en kortere afgrænset periode. Hovedparten af de daglige transporter foregår i dagtimerne. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet rundt. Afhentning af mælk og levende dyr følger mejeriet/slagteriets køreplaner og kan derfor forekomme uden for normal arbejdstid.

I nedenstående tabel er der angivet et forventet antal transporter. Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Type	Antal/år, Nudrift	Antal/år, ansøgt drift	Kommentarer
Levende husdyr	40	45	Som følge af flere dyr.
Afhentning af mælk	183	183	
Indkøbt foder	12	16	
Grovfoder			
- Ikke off. Vej	200	250	
- Off. vej			
Hjemtransport af korn	10	15	
Fodertransport med foderblander	0	0	Der blandes på ejendommen.
Halmkørsel	3	8	
Brændstof	6	8	
Udbringning af husdyrgødning, flydende	100	150	
Udbringning af husdyrgødning, fast	12	20	
Afhentning af gylle og dybstrøelse, biogas	53	60	
Handelsgødning	10	10	
Døde dyr	12	15	
Affald	12	12	
Dyrlæge	18	18	
Øvrige (f.eks. sækkevarer, montører, elektriker m.m.)	12	13	
Samlet antal transporter	683	832	

Kommunens vurdering: Ansøgt projekt vil betyde en forøget transport til og fra husdyrbruget. Der er tale om, at især antallet af transporter af grovfoder og husdyrgødning vil stige.

Forøgelsen af transporter er efter Ringkøbing-Skjern Kommunes opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

Døde dyr

Ansøger oplyser:

Døde dyr opbevares overdækket af et kadaverdækken på plads vest for maskinhuset.

Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret. Dog er der andre regler ved opbevaring af døde dyr i lukket containere, i køle- eller fryseanlæg, jf. §§ 9-11 i Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Kommunens bemærkninger:

Placeringen af pladsen til opbevaring af døde dyr fremgår af bilag 2.

Samlet vurdering af påvirkning af nabogener

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at de stillede vilkår, samt generel lovgivning og kommunens tilsyn med husdyrbrug er tilstrækkelig til at beskytte naboer mod væsentlige påvirkninger, som følge af husdyrbrugets drift.

Anvendelse af BAT (bedste tilgængelige teknik)

Forebyggelse og begrænsning af forurening på husdyrbrug skal først og fremmest ske ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik herunder renere teknologi, f.eks. mindre forurenende anlæg, processer og råvarer.

BAT fastlægges ud fra en overordnet vurdering af, hvad der er teknisk og økonomisk muligt for de forskellige husdyrbrancher. Det er altså ikke den enkelte landmands økonomi, som ligger til grund for kommunens vurdering.

Vurderingen af BAT i §16b miljøtilladelser skal ske relation til ammoniakpåvirkningen i forhold til følgende områder:

Staldindretning

Management

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Anvendelse af bedste teknik til reduktion af ammoniakemissionen

I tilladelser til husdyrbrug med en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år skal der fastsættes vilkår til opfyldelse af krav til den maksimale ammoniakemission ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)

Miljøstyrelsen har udmeldt, at kommunerne ikke skal anvende BAT-konklusionerne, med de meget omfattende baggrundsdokumenter, ved fastlæggelse af bedste tilgængelige teknik. I stedet skal kommunerne anvende de regler i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, der bliver fastsat med henblik på at implementere BAT-konklusionerne. Fra 1. august 2017 er der efter denne model fastsat en række generelle regler om BAT, der skal sikre denne implementering herunder bindende BAT-krav om ammoniakreduktion fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, regler om BAT i forhold til andet end ammoniak, generelle regler om miljøledelse mv.

Kravet til den maksimale emission af NH₃-N pr. år (BAT) omfatter hele husdyrbruget, men kravet til det enkelte staldafsnit afhænger af, om staldafsnittet betragtes som nyt eller eksisterende. Miljøstyrelsen har udarbejdet emissionsgrænseværdier for ammoniak for de fleste typer af eksisterende stalde og nye stalde.

BAT-krav er i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen angivet som den maksimale ammoniakemission i kg NH₃-N pr. m² produktionsareal pr. år for de forskellige dyretyper og staldsystemer.

Ringkøbing-Skjern Kommune tager ved fastlæggelsen af BAT-niveauet for husdyrbruget udgangspunkt i disse emissionsgrænseværdier. Fastlæggelsen af BAT-niveauet sker i samarbejde med landmandens konsulent.

Emissionsgrænseværdi for ammoniak

BAT-krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde:

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde 				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Stald 1	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	1,16
Stald 1	Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	0,89
Stald 1	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,89	1,16
Stald 2	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,89	1,16
Fast plads til kalve	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
Stald 3 (dybstrøelses afdeling)	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
Ny stald med dybstrøelse	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

I ansøgningssystemet er der beregnet ammoniaktabet pr. produktion, som er opnåelig ved anvendelse af BAT på husdyrbruget.

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT 							
Produktion		BAT krav Areal (kg NH ₃ -N / (m ² · år))		Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N / år)	Kommunens krav (kg NH ₃ -N / år)
Rediger	(#822345) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	8	0,89	1	7		
Rediger	(#822359) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	600	0,89	1	534		
Rediger	(#824107) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	892	1,16	1	1035		
Rediger	(#822350) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	544	1,16	1	631		
Rediger	(#822352) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	150	0,84	1	126		
Rediger	(#824969) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	93	0,84	1	78		
Rediger	(#824968) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	300	0,84	1	252		

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi er beregnet til 2663 kg NH₃-N/år for staldene. Emissionsværdien for opbevaringslagrene er 473 kg NH₃-N/år.

Det samlede BAT-krav for bedriften er derfor 3136 kg NH₃-N/år.

Ammoniakemissionen ved det ansøgte projekt er ifølge ansøgningen 3138 kg NH₃-N/år.

Den beregnede BAT-emissionsgrænseværdi er således ikke overholdt.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	2663	473	3136
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	2665	473	3138
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	-2
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Nej

Det beregnede emissionsniveau for bedriften overskrider det vejledende emissionsniveau med 2 kg NH₃-N /år. Der kan, i tilfælde hvor ansøgeren godtgør, at kravet om BAT ikke vil være proportionalt som følge af den eksisterende indretning og drift, fraviges fra det vejledende emissionsniveau jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §26 stk. 5.

Ansøgeren oplyser:

I forbindelse med ansøgningen om ny miljøgodkendelse på Vester Vejrupvej 7, 6893 Hemmet er der beregnet en BAT emissionsgrænseværdi for husdyranlægget. Det samlede BAT krav for husdyranlægget er beregnet til 2936 kg N. Den beregnede faktiske emission fra husdyranlægget er beregnet til 2938 kg N, hvormed der er overskridelse på 2 kg N i forhold til BAT kravet. Overskridelsen skyldes at der i forberedelsen på ny lovgivning 2034, sker en udvidelse af produktionsarealet i den eksisterende kostald med spaltegulv. Udvidelsen af produktionsarealet bliver med ca. 8m² da der fjernes enkelte sengebåse midt i stalden. Dette gøres for at gangbredden opfylder de nye lovkrav.

Det er ikke praktisk muligt at etablere fastdrænet gulv på 8m² midt i sengestalden.

Kommunens vurdering:

Kommunen vurderer, at der er tale om et særligt tilfælde hvor at det vejledende BAT-krav ikke vil være proportionalt som følge af den eksisterende indretning og drift. Det ansøgte projekt vurderes derfor at kunne accepteres med en emission på 2936 kg NH₃-N /år. Kommunen har i denne vurdering lagt vægt på, at afvigelsen fra BAT skyldes en meget begrænset udvidelse midt i eksisterende staldanlæg, som følge af forberedelsen på kravet på 2,4 meters gangbredde mellem sengebåse senest i år 2034, jf. Bekendtgørelse om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af kvæg, BEK nr. 1317 af 28/11/2024.

Staldindretning

Stald 1

I Stald 1 er der et eksisterende produktionsareal på 892 m², som er indrettet med sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal). I forbindelse med denne tilladelse bliver produktionsarealet udvidet med 8 m² ved fjernelse af enkelte sengebåse midt i stalden. Da gulvtypen sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) har en emissionsfaktor på 1,16 kg NH₃-N /år, forsager denne mindre udvidelse af produktionsarealet at BAT samlet overskrides med 2 kg NH₃-N /år. Derudover etableres der i Stald 1 et nyt staldafsnit med 600 m² produktionsareal indrettet med fast drænet gulv med skraber og ajlefløb.

Stald 2

Stald 2 på 966 m² anvendes til kviestald, og er indrettet med et produktionsareal på 544 m² med sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal). Den eneste ændring af Stald 2 i forbindelse med

denne tilladelse er, at den tilladte dyregruppe ændres fra malkekøer, kvier og stude til flexgruppe: alle kvæg.

Stald 3:

Stald 3, som er på 293 m², er indrettet med fast gulv med dybstrøelse. I forbindelse med denne tilladelse øges produktionsarealet fra 88 m² til 93 m², og den tilladte dyregruppe ændres fra kalve (under 6 mdr.) til flexgruppe: alle kvæg.

Ny stald med dybstrøelse:

I den nordlige ende af det eksisterende maskinhus etableres der et produktionsareal på 300 m² med fast gulv med dybstrøelse til flexgruppe: alle kvæg.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at det ansøgte projekt anvender staldteknikker, som er beskrevet i Miljøstyrelsens teknologiblade og som er BAT for husdyrbruget.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

Der henvises til afsnittet *Lagerregnskab og opbevaringskapacitet*, side 22.

Det er Ringkøbing-Skjern Kommune vurdering, at det ansøgte overholder niveauet for BAT m.h.t. Opbevaring af husdyrgødning.

Alternativer og fravalg BAT

I følge ansøgningen er følgende teknikker fravalgt:

- Etablering af BAT-gulv i produktionsarealet der udvides med 8 m² i Stald 1
- Teltoverdækning af gyllebeholder for at overholde BAT

Fravalget af renovering af gulvet i Stald 1 og teltoverdækning af gyllebeholder for at overholde BAT er velbegrundet, eftersom det vurderes af kommunen at der ikke er proportionalitet mellem udgift og reduceret ammoniak.

Det er derfor ikke påkrævet at anvende yderligere teknikker. Der gives dog med denne tilladelse mulighed for overdækning af gyllebeholdere 4 og 5 som et frivilligt tiltag.

Alternative løsninger

Ansøger har oplyst, at placeringen af de nye pladser til hhv. kalvehytter og ensilage har været overvejet, men at den valgte placering, anses som værende mest hensigtsmæssig, i forhold til logistik og det omgivende miljø. Alternativet til denne miljøtilladelse er at beholde den nuværende produktion.

I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter i området, giver den valgte placering, det bedste samlede helhedsindtryk af husdyrbruget efter udvidelsen.

0-alternativ

Det er Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, som følge af ansøgte projekt, ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt (se den øvrige del af miljøvurderingen).

Det er endvidere, Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at de socioøkonomiske konsekvenser af 0-alternativet (fastholdelse af konstant produktionsniveau), vil være en begyndende afvikling af produktionen.

Samfundsmæssigt vil 0-alternativet, derfor kunne betyde færre arbejdspladser, dels på slagterierne, men også i virksomheder, såsom vognmænd, foderstoffer m.fl..

Det kan, som følge af 0-alternativ, forventes at samfundets indkomstdannelse mindskes.

Egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støj- og vibrationskrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj og rystelser fra husdyrbruget, er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra anlægget, er velbegrundede.

Endeligt er der stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan anmode om nye beregninger af ammoniakemission, ammoniakdeposition, samt lugtgeneafstande.

Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

Udvidelsen af husdyrbruget, samt en samlet udvidelse på 913 m² af produktionsarealer i eksisterende bygninger på husdyrbruget, opførelse af en fast plads til kalvehytter på 655 m² hvoraf 150 m² anvendes som produktionsareal, etablering af en ny plansilo på 12 x 37 meter, og mulighed for teltoverdækning af gyllebeholder 4 og 5 kan tillades, idet udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, Kategori 1-, 2- og 3-Natur samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Derudover er det vurderet, at udvidelsen og det samlede husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af § 3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning.

Endvidere er det vurderet, at det ansøgte projekt og det samlede husdyrbrug ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter), eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

Der anvendes den bedst tilgængelige teknik, til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 1: Bygningsoversigt

Bilag 2: Afløbsplan

Bilag 3: Adresser inden for konsekvensradius

Der er foretaget nabohøring inden for konsekvensradius på 352 meter fra lugtcentrum af anlægget. På nedenstående kort er konsekvensradius indtegnet.

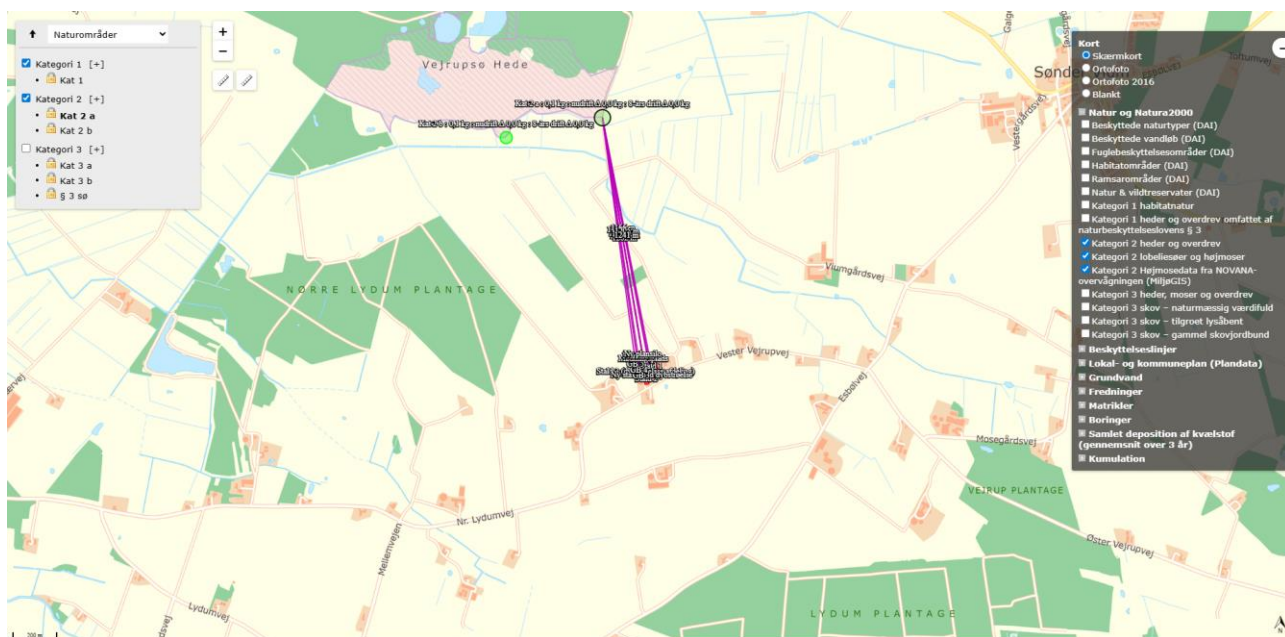

Bilag 4: Natur

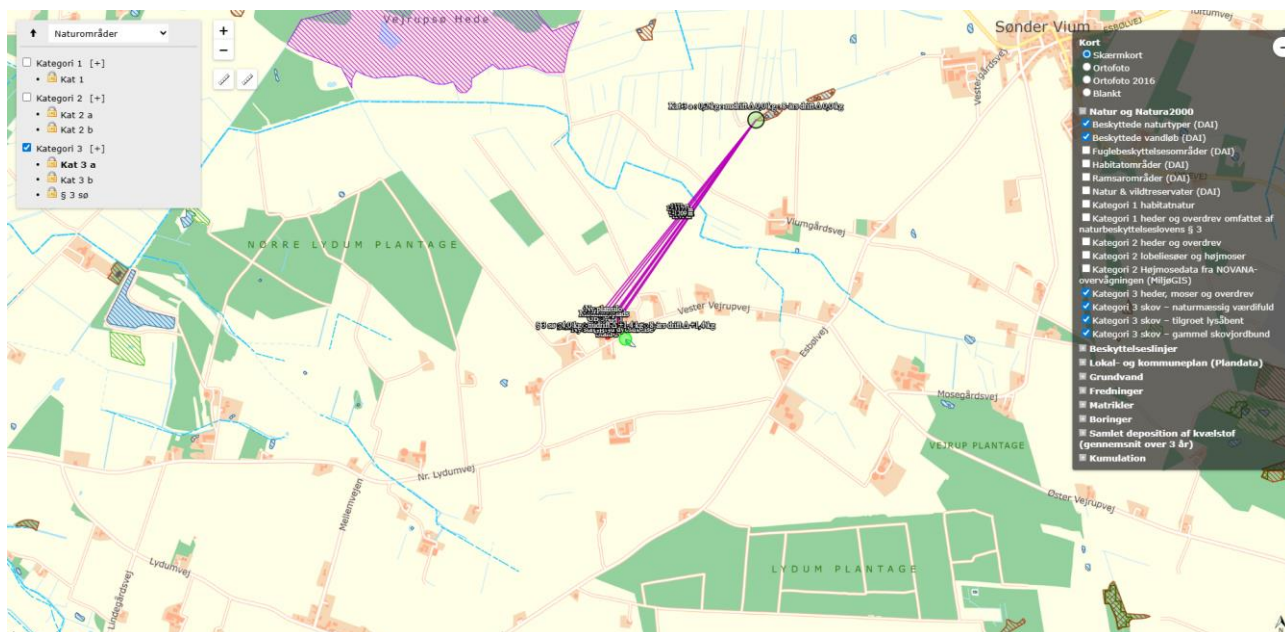
Kategori 1-natur:

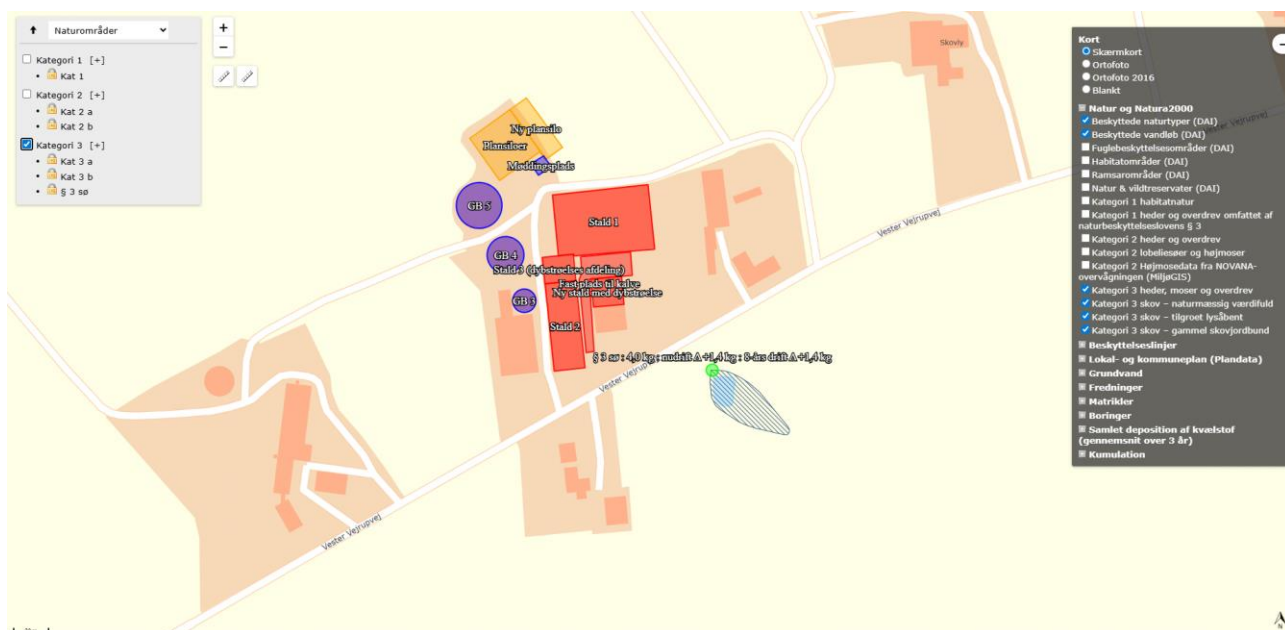
Kategori 2-natur:

Kategori 3-natur:

§3-sø:

Bilag 5: Plan over produktionsarealer og staldsystemer

Kostald:

Gul: Nakkebomsareal

Blå: Produktionsareal

Kviestald:

Grå: Produktionsareal (fast drænet gulv samt spalter)

Rød: Produktionsareal (dybstrøelse)

Kalveplads:

Brun: Produktionsareal (dybstrøelse)

Ny dybstrøelsesstald:

Orange:

Produktionsareal (dybstrøelse)

